

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΚΡΙΜΑ

(Παράδοσις Ζακυνθία)

Στή μαύρη αύτή και παληά έκκλησιά
Τό βράδυ και μάνα σπερνοῦ σάν χειτά,
Μού φέρνει ἀρχαία στὸ νοῦ ἱστορία;
Τὴν ἄσσον' απ τῆς ἐκκλησίας τὸν πατά.
Ἄντος μοῦ τὴν είλετε καὶ μοιλεύι αἴσινα.
Στή γη πώς : αιδενεὶ τὸ κρίμα ή Πρόδρομοι.

Δύο ἀρχοντες ζῦσαν σέργονος ἀρχαῖον
Μὲ σπίτια καὶ ἀπέλια καὶ βίδε περισσά
Γύνιοις εἰζεν δένας πολλοῖς καὶ ὕδαις
Κι' ὁ ἀλλος μᾶνο γλυκεύει πορειαν.
Μᾶς ὅλος δέ κόσμος στὴν κώρα ἔγνωμε.
Πῶς ἔχδρο μεγαλυφρική τοὺς ἔχωμε.

Καὶ ἡταν πολλά : γενεὰς περισσέναις
Καὶ ζόρνοι ἀμέτρητοι, χρόνοι μαρδοί,
Ἀργετον κρατοῦντος στήρηα χωρισμέναις
Τῆς δινού οἰσογένειν τὸν ἔχδρον πικού,
Καὶ ὅπως ὁ πλοῦτος, ποὺ πάντα μεγάλωνε
Αὐτὴν ἀπ' τὸν ἓνα : ερνοῦσε τὸν ἄλλονε.

Μᾶ τῶρα πτοῦ Τρούτα τὸ σπίτι ἔπιντο
Ἐφάντη πώς ἔπειτε θεῖον ὄγκη!
Κ' ἐνώ εἰς τὸν ἀρχοντα τὸν Ἀλαμάνο
Τριγόνων ἐστέκαν οἱ δέκα του γυναῖ,
Ο Τρούτας παρόπονο πάντα φιδύνε
Γιατὶ τὸ διό του τὸ σπίτι ξεκλιρίζει

Λεβέντας κυντάζει τὰ δέρα παιδιά του,
Ο γέρων Ἀλαμάνος καὶ εἶνεντηχή,
Τὸ βράδυ, ποὺ κύδι νται διλοι αιμά του,
Ἡ μόνη του ἥταν : αρά τῆς ψυχῆς,
Ποὺ ἥρος φιδόρο μινούτης ἔτοντανε...
Καὶ δύοι τὴν τύχη του τὴν μακαρίστανε.

Μονάχη ωλιμένον : δ Τρούτας κυντάζει
Καὶ τὴν εστωνίας εοῦ ἔχδρον τοῦ φινονεῖ,
Μᾶς ὀτανή η κόρη τὸν ἀγαπαλαύει,
Ταῖς τόσας του λύτας ειδήνες λησμονεῖ,
Στοὺς πόνους της βάλσαμο κάθει τῆς φιλημα.
Γλυκεύει μουσικὴ τὸ χρυσό της τὸ μίλιμα.

Ο γέρων Ἀλαμί ίνος τὴν ἔχδρα θυμάται,
Τὴν μαύρην του ἑδίκησον δὲν λησμονεῖ,
Καὶ μέρα καὶ νήτα θυπνός συλλογάται
Ο Τρούτας περιόδεο ποὺ θά πονῆ,
Καὶ θέλει ἔκει : νὰ τοῦ δώσῃ τὸ κτύπημα
Στὸ στήθος του μέσω σπλαρχνοτάτο τροπιημα.

Δύο πράγματα μόνο στὸν κόσμον ἀγαπάτει
Ο Τρούτας τὴν κόρη του καὶ τὴν τιμήν,
Τὸ βρήκει μαζί καὶ τὸ διό τὰ κτυπάει
Ἀστράφοτον τὰ μάτια τοῦ γέρου μ' ὄρην,
Θυμάται τι τούκανε δ Τρούτας στὴν νειότη του,
Ἐκδίκησης βρήκει στεγνή τον καὶ πρώτη του.

Ἀμέσως τὸ γιού του τὸν πετῶτο φρονάζει
Τοῦ λέγει τὸ σχέδιο, τὸ τρομερό...
Ο νιός κοντοστέκει μια μεσα του βράσει
Σάν πτίλαιο ἄγριο μίσος σκληρό.
Χωρὶς γά τὸ θέλη, τὸν πῆρε τὸ κύμα του.
Κ' ἐδέχθη, ὁ γέρος ἀς ἔχη τὸ κρίμα του.

Στὸν Τρούτα πρωταίνει εὐθὺς ἀνθρώπος του
Καὶ λέγει : «Ο ἀφέντης μονού σὲ χαιρετᾷ,
Τὴν ὡμορφή κόρη σου ἀγάπιησης δινοῖς του
Καὶ νά του τὴ δώσης γυναικαί τητα.
Αὶ η ἔχδρα βαρεθήκει πειά τὴν αἵωνια
Αὲς εἰν' μεταξέ σας ἀγάπη κ' ὑμόνοια».

Ο Τρούτας τ' ἄσσονεν' εὐθὺς ἡ καρδιά του
Χαρούμενη μέσα στὰ στήθη κτυτά,
Μηνάει, πώς είνε ἡ μόνη καρδιά του
Νά πανύσουν τῆς ἔχδρας τὰ τόσα καρά.
Καὶ πώς τὴ φιλία τους θὰ στερεώσουνε,
Ἐάν τὰ παιδιά τους παντρεύουν κ' ἔνωσινε.

Αλλάζουν χαρούμενοι τὰ δαχτυλίδια
Ο νιός δὲ λεβέντης κ' η κόρη η ξανθή,
Κ' οι δυο ἔκουσιμένα τῆς χώρας στολίδια
Ἡ νειότη στ' ἀφράτα τους πρόσωπα ἀνθεῖ,
Κ' ο Τρούτας δέ ἀρχοντας δένει τὸ κεφάλι του
Νάπλετη μπροστά του τῷρανοι γενάρι του.

Ως τόσο κοντεύει η μέρα τοῦ γάμου
Κι' δινοὶ στὸν πατέρα πηγαίνει δειλός
Καὶ λέγει : «Φλογίζοντας τὰ σωθικά μου !
Αχ! ήμουνα τότε πατέρα τυφλός,
Μᾶ τώρα αἰσθάνθηκα μόνο τὸ λάθος μου,
Γλυκεύ μου πατέρα, λυτήσου τὸ πάθος μου».

»Καλλίερα χίλιαι φοραίς νὰ μὲ θάφουν

»Σὲ χώματα ἔσημα καὶ σοτεινά,

»Παρά νὰ γνωθῆσον γιὰ μὲ πᾶς θὺ κλάφουν

Τὰ ὡμορφά ματιά της, τὰ γαλανά!

»Θυμήσου, θυμήσου καὶ σὺ τὴ μητέρα μου

Καὶ πάνε τὴ μαδηνή σου ἔχδρα, πατέρα μου».

Μ' ὄφηγ τὸν ἀσούνει ὁ γέρων Ἀλαμάνος

»Καὶ μῆτρας τοῦ λέγει, ἐγὼ σ' ἔρωτῶ

»Ἀν καὶ τὰ στήθη σου ἔσφατο πλάνος;

»Ἐκείνο ποὺ μούταξες-μόνο ζητῶ.

»Τὸ θέλω θὰ γείνη»»Κί' δεν νεις μεσ' τὴ ζάλη του

Στὸ πάθημα στὴν γη τὸ κεφάλι του.

Τὴν κόρη του ἔχασε τὴν ἀρριβή,

Τὴν καρδιά τῶρα κι' αὐτὴν δένειρος

»Ἄχ! Τίποτε πειδὲ δὲν τοῦ μένει στὴ γη!

Κ' ἐνώ την τοιγιδέσσιαν στὸ κρεβάτι του,

Μὲ δάκρυ ὃ μήνος σπετάζει τὰ μάτια του.

»Ἄχ! Τὶ προμηνύσσεν εἶκενο τὸ δάκρυν!

Τ' ἀστέρια πρὶν σθόνουν τὰ φιετιά,

Συντάκι καὶ στὴς κάμαρας βλέπει τὴν ἀρριβή...

»Εἰναι ὄνειρο πλάνον, ὁ γέρος φιλούρισε,

Καὶ δύο τ' ἀλλοὶ τὸ μέρος τὸ πρόσωπο γύρισε.

»Ωσάν νὰ λυπήμη τοῦ γέρους τὰ στήθεια,

ο ὄντος τὰ μάτια του πάλι σφαλνά...

Τὴν τόση πικρή νὰ τοῦ κρύψῃ ἀλήνη...

Μὰ ζεφυνού λυγμός δυνατός τὸν ζυντά...

»Η κόρη του ἔκλαιγε στὸ προσκεφάλι του...,

Τὴν παρενει, τὴν σφίγγει στὴν κρίνα ἀγγάλη του

Μὲ τὰ νυφικά της τὰ δοῦχα τυνέμην

Καὶ μὲ τὰ ζαντά ζετέλεγμένα μαλλιά

Στὴ κελή της φανέται ἀκόμη τὸ μέρη

Σημάδια ποὺ ἀφήσαν τὸ άνδρος τὰ φιλά.

Στ' ὄχρο προσωπό της, τὸ δάκρυν, ποὺ ζύνεται,

Καὶ τρέμει καὶ είναι κομμέν' ἡ φωνή της

Καὶ δέν ληπτοειδεῖ ξάροι γάρ νὰ πη...

Θαρρεῖς μὲ τὰ λόγια θὲ βγῆ νὴ ψυχῆ της

Θαρρεῖς μὲ τὴν πονηρήν της πονηρήν.

Καὶ κλαίει πικρά, σαν ἀνοικῆ τὸ σόδιμα της

Κ' ἐνώ κοκκινίζει, χλωμαζεῖ τὸ κράμα της.

»Ἄς μην ἔξημέσων πλέον γιὰ μένα...»

Καὶ πάλι τὰ λόγια της πνήγουν λυγμού.

»Δεν ἔλαμα, μοι φώναξε, κρού παρθένα,

»Γ' νυνάται μὲ εἰτανε δίχος τημι!

»Δεν ἔμουν παρθένα! Πατέρα, μαρτυρόφησε

»Τὸ μάτι μου ἀνδρα νὰ δη ἀν ἔγνωσε.

»Ο γέρος δὲν τάκουνε στὸ προσκεφάλι

»Ἀγαύηθος ἔπειτε δίχος φωνῆ.

Δυο λόγια, κατωρθώσε μόνο νὰ βγάλῃ

Εὔη της καρδιάς του τῆς δόλιας στερνή.

Κυντάντας γλυκά τὴ φτωχή θυγατέρα του

»Κατάρα σ' αὐτὸν καὶ διπλή στὸν πατέρα του!..

»Ἐκδίκησης τώρα σκληρή γορτασμένος

»Ο γέρων Ἀλαμάνος τι ἀλλο πούει;

»Ἐχαρδός πειδὲ τὸν ἔχδρον του ἀλλο γένος,

Τὴν κόρη τὴν κλεῖ μοναστήρι βαθύ,

Αὐτὸ της ἀφήσανε μόνη βούθεια

Σ' ἔκεινα τὰ χρόνια τὰ μανῆσια συνήθεια.

Καὶ πώς δὲν ἐσθύσαν ἔκεινη τὴν ώρα

Γάλα πάντα τὰ μάτια της, τὰ γαλανά!

Γυναική τὴν γορδίσανε σ' ὅλη τὴν χώρα

Πλός τάχα ἐπαντερεῦη χορεῖς παρθένη!

Καὶ κλαίαν τὰ κάλλη της δσοι κυττάνε,

Μὰ τσιτοῦ η συνήθειας τοῦ τόπου προστάζανε.

Καὶ τώρα στὸ ζημι κελλί της κλεισμένη

Μακρού ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν τὸν σκληρό,

Επιπόδιο στὰ κονίματα πάντα σκυμμένη

Ἐλπίδα τὸν εἰσπλαγχνο ἔχει Θεο... —!

Σκορπίσαν τὰ πλούτη, ἔχαδ' η εὐγένεια,

Τοῦ Τρούτα οἰσθύσθη ἡ μεγάλη οἰκογένεια.

